

## Research article

### Effects of internet use within family relationships among secondary school students in Mueang, Maha Sarakham, Maha Sarakham Province

#### Niruwat Turnbull

Assistant Professor,  
Faculty of Public Health,  
Mahasarakham University, PhD

#### Surasak Thlabrithi

Lecture, Bachelor of  
Public Health Program,  
Faculty of Public Health,  
Mahasarakham University

#### Suphawadee Buddawong

Public Health Student,  
Faculty of Public Health,  
Mahasarakham University

#### Abstract

Internet use is a topic that has received a lot of attention today, in both positive and negative ways. The internet has played an increasingly important role in the lives of people. This study investigated the factors affecting internet usage in the family relationships of secondary school students in Muang district, Maha Sarakham province. A cross sectional study was used to collect 230 samples from students between August to December 2017 with the questionnaire (Cronbach's coefficients 0.89). Data were analyzed with Descriptive Statistics, Chi-square, Pearson's Product Moment Correlation Coefficient, and Factor analysis with Multiple Regression. The results revealed that 57.8% were male, 67.8% were aged between 13-14 years, 34.8% were in primary school, 70.4% lived with their parents, 85.7% used the internet at home, 73.5% spent most of their free time on the Internet and 73.5% of the students themselves had an influence on internet usage. The average use of the internet was about 3-7 hours a day (37.0 %) and about 8-12 hours a day (21.3%). The students had a moderate level of knowledge, behaviors, practice and the impact of internet use accounted for 49.1%, 63.8%, 60.9% and 86.1% respectively. The correlation between knowledge, behaviors, and the effect of internet usage was statistically significant at 0.05 (p-value = 0.003, 0.009 and 0.001 respectively). Factors that predicted family relationships of students were: 1) internet use for entertainment

2) students themselves had an influence on internet use decisions and 3) practical use of the internet. Therefore, stakeholders should cultivate a value-based framework and practice the right and proper use of the Internet to educate students about the advantages and disadvantages of using the Internet that may affect the health and well-being of students.

**Keywords:** health behaviour; internet, family relationships; high school students

## บทความวิจัย (Research article)

### ปัจจัยด้านพฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตที่ส่งผลต่อความสัมพันธ์ใน ครอบครัวของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ในโรงเรียนเขต อำเภอเมืองมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม

นิรุวรรณ เทรินโบล์

ผู้ช่วยศาสตราจารย์

คณะสาธารณสุขศาสตร์

มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

สุรศักดิ์ เทียบฤทธิ์

อาจารย์หลักสูตร

สาธารณสุขศาสตรบัณฑิต

คณะสาธารณสุขศาสตร์

มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

สุภาวดี บุคตาหวัง

นิสิตหลักสูตร

สาธารณสุขศาสตรบัณฑิต

คณะสาธารณสุขศาสตร์

มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

#### บทคัดย่อ

พฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตเป็นหัวข้อที่ได้รับความสนใจมากในปัจจุบันทั้งด้านบวกและด้านลบ เนื่องจากอินเทอร์เน็ตมีบทบาทต่อวิถีชีวิตของคนเพิ่มมากขึ้น การศึกษาปัจจัยด้านพฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตที่ส่งผลต่อความสัมพันธ์ในครอบครัวของนักเรียนมัธยมศึกษาแห่งหนึ่งในเขตอำเภอเมืองมหาสารคาม ศึกษาแบบภาคตัดขวาง (Cross sectional Study) ใช้กลุ่มตัวอย่างนักเรียน 230 คน โดยแบบสอบถาม (Conbach's coefficients 0.89) ระหว่างเดือนสิงหาคม ถึง ธันวาคม พ.ศ. 2560 วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติเชิงพรรณนา และหาความสัมพันธ์ด้วย สถิติไคสแควสสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน และวิเคราะห์ปัจจัยด้วยสถิติการถดถอยพหุคูณ ผลการศึกษาปัจจัยด้านข้อมูลทั่วไปพบว่านักเรียนตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศชาย (ร้อยละ 57.8) อายุระหว่าง 13-14 ปี (ร้อยละ 67.8) ศึกษาอยู่ในระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1 (ร้อยละ 34.8)พักอาศัยอยู่กับบิดาและมารดา (ร้อยละ 70.4) ส่วนใหญ่ใช้บริการอินเทอร์เน็ตอยู่ที่บ้าน (ร้อยละ 85.7) ว่างส่วนใหญ่ในการเล่นอินเทอร์เน็ต (ร้อยละ 73.5) ตัวนักเรียนเองมีอิทธิพลในการตัดสินใจใช้อินเทอร์เน็ต (ร้อยละ 73.5) ส่วนใหญ่นักเรียนใช้โทรศัพท์มือถือเล่นอินเทอร์เน็ต (ร้อยละ 90.0) ใช้งานอินเทอร์เน็ต 3-7 ชั่วโมงต่อวัน (ร้อยละ 37.0) รองลงมาคือใช้อินเทอร์เน็ตเป็นระยะเวลา 8-12 ชั่วโมงต่อวัน (ร้อยละ 21.3) มีคะแนนระดับความรู้ ระดับพฤติกรรม ระดับการปฏิบัติตัว และระดับผลกระทบในการใช้อินเทอร์เน็ตในระดับพอใช้ (ร้อยละ 49.1), (ร้อยละ 63.8), (ร้อยละ 60.9), (ร้อยละ 86.1) ตามลำดับ พบมีความสัมพันธ์กันน้อยไปในทิศทางเดียวกันระหว่างความรู้ พฤติกรรม และการ

## วารสารทันตภิบาล ปีที่ 29 ฉบับที่ 2 กรกฎาคม – ธันวาคม 2561

ปฏิบัติตัวกับผลกระทบในการใช้อินเทอร์เน็ต อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ( $p\text{-value}=0.003$ ), ( $p\text{-value}=0.009$ ), ( $p\text{-value}=0.001$ ) ตามลำดับปัจจัยที่สามารถพยากรณ์ต่อความสัมพันธ์ในครอบครัวของนักเรียน พบว่า 1) การใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อความบันเทิง 2) นักเรียนเองมีอิทธิพลในการตัดสินใจใช้อินเทอร์เน็ต 3) การปฏิบัติตัวในการใช้อินเทอร์เน็ต เป็นปัจจัยที่มีผลต่อความสัมพันธ์ในครอบครัวของนักเรียนดังนั้นผู้เกี่ยวข้องควรปลูกฝังค่านิยมและการปฏิบัติตัวในเรื่องการใช้อินเทอร์เน็ตที่ถูกต้องและเหมาะสมให้กับนักเรียน เพื่อให้นักเรียนทราบถึงผลประโยชน์และโทษจากการใช้อินเทอร์เน็ตที่อาจส่งผลกระทบต่อสุขภาพและชีวิตประจำวันของนักเรียน

**คำสำคัญ:** พฤติกรรม; อินเทอร์เน็ต;  
ความสัมพันธ์ในครอบครัว; นักเรียนมัธยม

## บทนำ

ปัจจุบันอินเทอร์เน็ตได้เข้ามามีบทบาทต่อวิถีชีวิตของคนเพิ่มมากขึ้น ความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยีและความแพร่หลายของอินเทอร์เน็ตในปัจจุบันทำให้อินเทอร์เน็ตกลายเป็นสื่อทางเทคโนโลยีสื่อใหม่ที่ผู้ใช้สามารถติดต่อสื่อสารกันได้กันทั่วโลก<sup>1</sup> สำนักงานสถิติแห่งชาติได้สำรวจประชากรอายุ 6 ปีขึ้นไปประมาณ 62.6 ล้านคน พบว่ามีผู้ใช้อินเทอร์เน็ต 24.6 ล้านคน (ร้อยละ 39.3) เมื่อพิจารณาแนวโน้มการใช้อินเทอร์เน็ตของประชากรอายุ 6 ปีขึ้นไปในช่วงระยะเวลา 5 ปีระหว่างพ.ศ. 2554-2558 พบว่ามีผู้ใช้อินเทอร์เน็ตเพิ่มขึ้นจากร้อยละ 23.7 (จำนวน 14.8 ล้านคน) เป็นร้อยละ 39.3 (จำนวน 24.6 ล้านคน)<sup>2</sup>จากการศึกษาของ บุนหา

ชัยสุวรรณ และพรพรรณ ประจักษ์เนตร<sup>3</sup> พบว่านักเรียนมัธยมศึกษาทุกคนสามารถเข้าถึงเทคโนโลยีสารสนเทศและเป็นเจ้าของเทคโนโลยีสารสนเทศ ส่วนใหญ่แล้วปฏิบัติกิจกรรมในชีวิตประจำวันหลังจากเสร็จสิ้นจากการเรียนด้วยการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ สื่อใหม่และสื่อสังคมและทั้งหมดใช้เวลาก่อนนอนเพื่อการเปิดรับสื่อใหม่และสื่อสังคม สำหรับเทคโนโลยีสารสนเทศที่ผู้ให้ข้อมูลสำคัญให้ความสำคัญมากที่สุดคือ โทรศัพท์มือถือมากที่สุดและคอมพิวเตอร์ โดยใช้เพื่อวัตถุประสงค์ที่หลากหลาย เช่น ความบันเทิง การติดต่อสื่อสาร และการหาข้อมูลเพื่อการเรียนและนอกเหนือจากการเรียน ประเด็นที่น่าสนใจอีกประการหนึ่งคือ เฟซบุ๊ก (Facebook) และไลน์ (Line) เป็นสื่อสังคมที่ผู้ให้ข้อมูลสำคัญใช้มากที่สุด ผู้ให้ข้อมูลสำคัญใช้เวลาอยู่กับเทคโนโลยีสารสนเทศ สื่อใหม่และสื่อสังคมโดยเฉลี่ยประมาณ 10 ชั่วโมงต่อวัน อย่างไรก็ตามหากขาดเทคโนโลยีสื่อใหม่และสื่อสังคมจะอยู่ในภาวะความเครียดและเบื่อแต่สามารถหากิจกรรมอื่นทดแทนได้<sup>3</sup> ปัญหาดังกล่าวทำให้เห็นว่าอินเทอร์เน็ตมีผู้นิยมใช้เป็นอย่างมากจนบางครั้งทำให้เกิดการใช้อินเทอร์เน็ตในปริมาณที่มากเกินไปจนทำให้เกิดการไม่สามารถควบคุมการใช้งานของตนเองได้ ทำให้ละทิ้งในหลายเรื่องไม่ว่าจะเป็นการดูแลสุขภาพของตัวเอง และการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีในครอบครัวประกอบกับพื้นที่จังหวัดมหาสารคามเป็นเมืองแห่งการศึกษามีสถานศึกษาหลายแห่งมีโรงเรียนมัธยมศึกษาทั้งในและนอกเขตเมืองจากการสำรวจการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในครัวเรือนพบว่าจังหวัดมหาสารคามมีการใช้โทรศัพท์มือถือและเชื่อมต่ออินเทอร์เน็ตเพิ่มขึ้นทุกปีและขึ้นเป็นอันดับที่เจ็ดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ<sup>4</sup>

ดังนั้นการศึกษาปัจจัยด้านพฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตที่ส่งผลต่อความสัมพันธ์ในครอบครัว โดยเฉพาะกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นนั้นจะเป็นการศึกษาที่จะช่วยเป็นข้อมูลพื้นฐาน เพื่อให้การจัดการในการจัดหาแนวทางการป้องกันการใช้อินเทอร์เน็ตอย่างถูกต้อง และผลการศึกษาจะใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานให้ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องได้นำข้อมูลไปแก้ไขปัญหาได้

### วัตถุประสงค์

เพื่อศึกษาปัจจัยด้านลักษณะประชากรด้านความรู้ ด้านพฤติกรรม ด้านการปฏิบัติตัว และด้านผลกระทบในการใช้อินเทอร์เน็ตที่ส่งผลต่อความสัมพันธ์ในครอบครัวของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นโรงเรียนในเขตอำเภอเมืองมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม

### วิธีการศึกษา

การศึกษาแบบเชิงพรรณนา (Descriptive Study) ใช้วิธีการรวบรวมข้อมูลแบบภาคตัดขวาง (Cross-sectional Study) ศึกษา กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ในเขตอำเภอเมืองมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม จำนวน 2,345 คนใช้กลุ่มตัวอย่างโดยจำแนกตามโรงเรียนคำนวณขนาดตัวอย่างกรณีทราบจำนวนประชากร และกำหนดค่าความคลาดเคลื่อนทางสถิติที่ระดับ 0.05 ด้วยวิธีของอรุณ จิรวัดน์กุล<sup>5</sup> ใช้การสุ่มตัวอย่างแบบหลากหลาย (Multi-Stage Sampling) จากจำนวนกลุ่มตัวอย่าง 230 คน โดยแบ่งเป็น 2 ขั้นตอนดังนี้ ขั้นตอนที่ 1 ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) ขั้นตอนที่ 2 การสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ (Accidental Sampling)<sup>5</sup>

### เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาคั้งนี้เป็นแบบสอบถาม โดยปรับปรุงเครื่องมือมาจากการศึกษาของ จิราพร ชมพิกุล<sup>6</sup> และนิภาวัลย์ สมบัติมี<sup>7</sup> มีทั้งหมด 5 ส่วน ดังนี้ ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปและลักษณะทางประชากร ส่วนที่ 2 ความรู้ในการใช้อินเทอร์เน็ต ส่วนที่ 3 พฤติกรรมในการใช้อินเทอร์เน็ต ส่วนที่ 4 การปฏิบัติในการใช้อินเทอร์เน็ต และส่วนที่ 5 ผลกระทบในการใช้อินเทอร์เน็ตต่อความสัมพันธ์ในครอบครัว แล้วนำมาวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อหาค่าความตรงของเนื้อหา (Content Validity)<sup>8</sup> ของข้อคำถามแบบสอบถามชุดนี้มีค่าความตรงของเนื้อหาตั้งแต่ 0.67 ถึง 1.00 และการตรวจสอบความเชื่อมั่น (Reliability) โดยใช้วิธีของ KR-20 ในด้านความรู้ในการใช้อินเทอร์เน็ตของนักเรียนได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.71 และใช้วิธีของ Cronbach's Alpha ในด้านพฤติกรรมในการใช้อินเทอร์เน็ตของนักเรียน ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.83 ด้านการปฏิบัติในการใช้อินเทอร์เน็ตส่งผลต่อความสัมพันธ์ในครอบครัว ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.71 ด้านผลกระทบในการใช้อินเทอร์เน็ตส่งผลต่อความสัมพันธ์ในครอบครัว ได้ค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.81

### การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปและลักษณะทางประชากร ใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) นำมาแจกแจงในรูปของ ความถี่ และสถิติเบื้องต้น โดยหาค่า ความถี่ (Frequency) ร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) วิเคราะห์ด้านความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้าน

## วารสารทันตภิบาล ปีที่ 29 ฉบับที่ 2 กรกฎาคม – ธันวาคม 2561

ความรู้ พฤติกรรม การปฏิบัติตัวในการใช้อินเตอร์เน็ต กับ ผลกระทบจากการใช้อินเตอร์เน็ตส่งผลกระทบต่อความสัมพันธ์ในครอบครัว โดยใช้สถิติสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient) และผลการทดสอบปัจจัยที่สามารถพยากรณ์ปัจจัยที่มีผลต่อความสัมพันธ์ในครอบครัวของนักเรียนโดยใช้การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ (Multiple Linear Regression)

### ผลการศึกษา

ปัจจัยด้านข้อมูลทั่วไปและลักษณะทางประชากรของกลุ่มตัวอย่างพบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศชาย (ร้อยละ 57.8) ส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 13-14 ปี ศึกษาในระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1 (ร้อยละ 34.8) ส่วนใหญ่มี

รายได้ที่ได้รับจากผู้ปกครองต่ำกว่า 3,826 บาท ต่อเดือน (ร้อยละ 93.9) ส่วนใหญ่พักอาศัยอยู่กับ บิดา-มารดา (ร้อยละ 70.4) ใช้บริการอินเทอร์เน็ตอยู่ที่บ้าน (ร้อยละ 85.7) อุปกรณ์ที่ใช้เล่นอินเทอร์เน็ตคือโทรศัพท์มือถือ (ร้อยละ 90.0) ใช้งานอินเทอร์เน็ต 3-7 ชั่วโมงต่อวัน (ร้อยละ 36.5.0) ส่วนใหญ่ใช้อินเทอร์เน็ตช่วงเวลา 18.01-24.00 นาฬิกา (ร้อยละ 47.8) เว็บไซต์และแอปพลิเคชันที่เข้าใช้บริการอินเทอร์เน็ต YouTube (ร้อยละ 84.8) ใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อวัตถุประสงค์เพื่อความบันเทิง (ร้อยละ 88.7) ส่วนใหญ่ใช้เวลาว่างในการเล่นอินเทอร์เน็ต (ร้อยละ 73.5) ตัวนักเรียนเองที่มีอิทธิพลในการตัดสินใจใช้อินเทอร์เน็ต (ร้อยละ 73.5) ดังรายละเอียดในตาราง 1

ตาราง 1 แสดงข้อมูลทั่วไปและระยะเวลาที่ใช้งานอินเทอร์เน็ตนานที่สุด (n=230)

| ข้อมูลทั่วไป         | ระยะเวลาที่ใช้งานอินเทอร์เน็ตนานที่สุด |                  |                 |                 |                       | Total      |
|----------------------|----------------------------------------|------------------|-----------------|-----------------|-----------------------|------------|
|                      | มากกว่า 12 ชั่วโมง/วัน                 | 8-12 ชั่วโมง/วัน | 3-7 ชั่วโมง/วัน | 1-2 ชั่วโมง/วัน | ไม่เกิน 1 ชั่วโมง/วัน |            |
|                      | จำนวน                                  | จำนวน            | จำนวน           | จำนวน           | จำนวน                 |            |
|                      | (ร้อยละ)                               | (ร้อยละ)         | (ร้อยละ)        | (ร้อยละ)        | (ร้อยละ)              |            |
| <b>เพศ</b>           |                                        |                  |                 |                 |                       |            |
| ชาย                  | 29 (21.8)                              | 24 (18.0)        | 45 (33.8)       | 30 (22.6)       | 5 (3.8)               | 133 (57.8) |
| หญิง                 | 18 (18.6)                              | 25 (25.8)        | 39 (40.2)       | 11 (11.3)       | 4 (4.1)               | 97 (42.2)  |
| <b>อายุ</b>          |                                        |                  |                 |                 |                       |            |
| น้อยกว่า 13 ปี       | 3 (14.3)                               | 7 (33.3)         | 6 (28.6)        | 3 (14.3)        | 2 (9.5)               | 21 (9.1)   |
| ระหว่าง 13-14 ปี     | 34 (21.8)                              | 30 (19.2)        | 53 (34.0)       | 32 (20.5)       | 7 (4.5)               | 156 (67.8) |
| มากกว่า 14 ปี        | 10 (18.9)                              | 12 (22.6)        | 25 (47.2)       | 6 (11.3)        | 0 (0.0)               | 53 (23.0)  |
| <b>ระดับการศึกษา</b> |                                        |                  |                 |                 |                       |            |
| มัธยมศึกษาปีที่ 1    | 16 (20.0)                              | 15 (18.8)        | 26 (32.5)       | 17 (21.3)       | 6 (7.5)               | 80 (34.7)  |
| มัธยมศึกษาปีที่ 2    | 17 (22.7)                              | 14 (18.7)        | 26 (34.7)       | 16 (21.3)       | 2 (2.7)               | 75 (32.6)  |
| มัธยมศึกษาปีที่ 3    | 14 (18.7)                              | 20 (26.7)        | 32 (42.8)       | 8 (10.7)        | 1 (1.3)               | 75 (32.6)  |

## วารสารทันตภิบาล ปีที่ 29 ฉบับที่ 2 กรกฎาคม – ธันวาคม 2561

| ข้อมูลทั่วไป               | ระยะเวลาที่ใช้งานอินเทอร์เน็ตนานที่สุด |                  |                  |                 |                       | Total     |
|----------------------------|----------------------------------------|------------------|------------------|-----------------|-----------------------|-----------|
|                            | มากกว่า 12 ชั่วโมง/วัน                 | 8-12 ชั่วโมง/วัน | 3 -7 ชั่วโมง/วัน | 1-2 ชั่วโมง/วัน | ไม่เกิน 1 ชั่วโมง/วัน |           |
|                            | จำนวน                                  | จำนวน            | จำนวน            | จำนวน           | จำนวน                 |           |
|                            | (ร้อยละ)                               | (ร้อยละ)         | (ร้อยละ)         | (ร้อยละ)        | (ร้อยละ)              |           |
| รายได้ที่ได้รับจาก         |                                        |                  |                  |                 |                       |           |
| ผู้ประกอบการเฉลี่ยต่อเดือน |                                        |                  |                  |                 |                       |           |
| น้อยกว่า 3,826 บาท         | 43(19.9)                               | 46(21.3)         | 80(37.0)         | 38(17.6)        | 9(4.2)                | 216(93.9) |
| 3,826-7,550 บาท            | 3(33.3)                                | 3(33.3)          | 3(33.3)          | 0(0.0)          | 0(0.0)                | 9(3.9)    |
| 7,551-11,275 บาท           | 1(25.0)                                | 0(0.0)           | 0(0.0)           | 3(75.0)         | 0(0.0)                | 4(1.7)    |
| มากกว่า11,275 บาท          | 0(0.0)                                 | 0(0.0)           | 1(100.0)         | 0(0.0)          | 0(0.0)                | 1(0.4)    |
| การพักอาศัยอยู่กับ         |                                        |                  |                  |                 |                       |           |
| บิดา,มารดา                 | 34(21.0)                               | 34(21.0)         | 57(35.2)         | 29(17.9)        | 8(4.9)                | 162(70.4) |
| บิดา                       | 1(14.3)                                | 2(28.6)          | 3(42.9)          | 1(14.3)         | 0(0.0)                | 7(3.0)    |
| มารดา                      | 6(22.2)                                | 6(22.2)          | 9(33.3)          | 6(22.2)         | 0(0.0)                | 27(11.7)  |
| ญาติพี่น้อง                | 6(17.6)                                | 7(20.6)          | 15(44.1)         | 5(14.7)         | 1(2.9)                | 34(14.8)  |
| สถานที่ใช้บริการ           |                                        |                  |                  |                 |                       |           |
| อินเทอร์เน็ต               |                                        |                  |                  |                 |                       |           |
| ที่บ้าน                    | 43(21.8)                               | 43(21.8)         | 69(35.0)         | 33(16.8)        | 9(4.6)                | 197(85.7) |
| ที่โรงเรียน/สถานศึกษา      | 22(24.2)                               | 22(24.2)         | 33(36.3)         | 12(13.2)        | 2(2.2)                | 91(39.6)  |
| ที่หอพัก                   | 3(33.3)                                | 2(22.2)          | 3(33.3)          | 1(11.1)         | 0(0.0)                | 9(3.9)    |
| ที่ร้านอินเทอร์เน็ต        | 16(22.2)                               | 16(22.2)         | 28(38.9)         | 12(16.7)        | 0(0.0)                | 72(31.3)  |
| ช่วงเวลาที่ใช้อินเทอร์เน็ต |                                        |                  |                  |                 |                       |           |
| บ่อยที่สุด                 |                                        |                  |                  |                 |                       |           |
| 06.01-12.00 น.             | 11(28.2)                               | 5(12.8)          | 14(35.9)         | 8(20.5)         | 1(2.6)                | 39(17.0)  |
| 12.01-18.00 น.             | 11(15.3)                               | 14(19.4)         | 31(43.1)         | 15(20.8)        | 1(1.4)                | 72(31.3)  |
| 18.01-24.00 น.             | 20(18.2)                               | 29(26.4)         | 37(33.6)         | 17(15.5)        | 7(6.4)                | 110(47.8) |
| 24.01-06.00 น.             | 5(55.6)                                | 1(11.1)          | 2(22.2)          | 1(11.1)         | 0(0.0)                | 9(3.9)    |
| ใช้เวลาว่างทำกิจกรรมใด     |                                        |                  |                  |                 |                       |           |
| อ่านหนังสือ                | 7(15.9)                                | 12(27.3)         | 14(31.8)         | 9(20.5)         | 2(4.5)                | 44(19.1)  |
| เล่นกีฬา                   | 15(15.6)                               | 19(19.8)         | 37(38.5)         | 20(20.8)        | 5(5.2)                | 96(41.9)  |
| ดูหนัง/ฟังเพลง             | 33(19.9)                               | 38(22.9)         | 63(38.0)         | 26(15.7)        | 6(3.6)                | 166(72.2) |
| ไปเที่ยว                   | 14(26.9)                               | 10(19.2)         | 18(34.6)         | 8(15.4)         | 2(3.8)                | 52(22.6)  |
| เล่นอินเทอร์เน็ต           | 41(24.3)                               | 37(21.9)         | 61(36.1)         | 25(14.8)        | 5(3.0)                | 169(73.5) |



| ข้อมูลทั่วไป                                  | ระยะเวลาที่ใช้งานอินเทอร์เน็ตนานที่สุด |                  |                  |                 |                       | Total     |
|-----------------------------------------------|----------------------------------------|------------------|------------------|-----------------|-----------------------|-----------|
|                                               | มากกว่า 12 ชั่วโมง/วัน                 | 8-12 ชั่วโมง/วัน | 3 -7 ชั่วโมง/วัน | 1-2 ชั่วโมง/วัน | ไม่เกิน 1 ชั่วโมง/วัน |           |
|                                               | จำนวน                                  | จำนวน            | จำนวน            | จำนวน           | จำนวน                 |           |
|                                               | (ร้อยละ)                               | (ร้อยละ)         | (ร้อยละ)         | (ร้อยละ)        | (ร้อยละ)              |           |
|                                               |                                        |                  |                  |                 |                       |           |
| บุคคลที่มีอิทธิพลในการตัดสินใจใช้อินเทอร์เน็ต |                                        |                  |                  |                 |                       |           |
| เพื่อน                                        | 10(29.4)                               | 8(23.5)          | 12(35.3)         | 3(8.8)          | 1(2.9)                | 34(14.8)  |
| พ่อ-แม่/ผู้ปกครอง                             | 23(17.3)                               | 33(24.8)         | 49(36.8)         | 24(18.0)        | 4(3.0)                | 133(57.8) |
| ญาติพี่น้อง                                   | 1(6.7)                                 | 6(40.0)          | 3(20.0)          | 4(26.7)         | 1(6.7)                | 15(6.5)   |
| ตัวเอง                                        | 37(21.9)                               | 37(21.9)         | 64(37.9)         | 26(15.4)        | 5(3.0)                | 169(73.5) |
| สื่อโฆษณา                                     | 4(36.4)                                | 4(36.4)          | 1(9.1)           | 1(9.1)          | 1(9.1)                | 11(4.8)   |

ผลการศึกษาด้านความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านความรู้ พฤติกรรม การปฏิบัติตัวในการใช้อินเทอร์เน็ตกับผลกระทบจากการใช้อินเทอร์เน็ตส่งผลต่อความสัมพันธ์ในครอบครัวพบว่า ปัจจัยทั้งสามอย่างมีความสัมพันธ์กันในระดับน้อยไปในทิศทางเดียวกันกับผลกระทบใน

การใช้อินเทอร์เน็ตส่งผลต่อความสัมพันธ์ในครอบครัวของนักเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ( $r=0.196, p\text{-value}=0.003$ ), ( $r=0.172, p\text{-value}=0.009$ ), ( $r=0.278, p\text{-value}=0.001$ ) ตามลำดับ ดังรายละเอียดในตาราง 2

**ตาราง 2** ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านความรู้ พฤติกรรม การปฏิบัติตัวในการใช้อินเทอร์เน็ต และความคิดเห็นด้านผลกระทบในการใช้อินเทอร์เน็ตส่งผลต่อความสัมพันธ์ในครอบครัว (n=230)

| ตัวแปร                            | r       | p-value |
|-----------------------------------|---------|---------|
| ความรู้ในการใช้อินเทอร์เน็ต       | 0.196** | 0.003   |
| พฤติกรรมในการใช้อินเทอร์เน็ต      | 0.172** | 0.009   |
| การปฏิบัติตัวในการใช้อินเทอร์เน็ต | 0.278** | 0.001   |

ผลการทดสอบปัจจัยที่สามารถพยากรณ์ว่าเป็นปัจจัยที่มีผลต่อความสัมพันธ์ในครอบครัวของนักเรียนพบว่า การใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อความบันเทิงตัวนักเรียนเองมีอิทธิพลในการตัดสินใจ

ใช้อินเทอร์เน็ต และการปฏิบัติตัวในการใช้อินเทอร์เน็ต สามารถพยากรณ์ปัจจัยที่มีผลต่อความสัมพันธ์ในครอบครัวของนักเรียนดังรายละเอียดในตาราง 3

**ตาราง 3** ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่สามารถพยากรณ์ที่มีผลต่อความสัมพันธ์ในครอบครัวของนักเรียนโดยใช้การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ (Multiple Linear Regression) (n=230)

| ปัจจัย                                                 | R     | R <sup>2</sup> | B      | Beta   | t      | P-value |
|--------------------------------------------------------|-------|----------------|--------|--------|--------|---------|
| 1. ใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อความบันเทิง                     | 0.160 | 0.026          | -0.121 | -0.169 | -2.579 | 0.011   |
| 2. ตัวนักเรียนเองมีอิทธิพลในการตัดสินใจใช้อินเทอร์เน็ต | 0.217 | 0.047          | -0.103 | -0.147 | -2.244 | 0.026   |
| 3. การปฏิบัติตัวในการใช้อินเทอร์เน็ต                   | 0.179 | 0.032          | -0.102 | -1.79  | -2.692 | 0.008   |



### สรุปและอภิปรายผล

ผลการศึกษาพบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีระดับความรู้เกี่ยวกับการใช้อินเทอร์เน็ตที่ส่งผลต่อความสัมพันธ์ในครอบครัวอยู่ในระดับปานกลาง โดยเฉพาะนักเรียนมีความรู้ด้านการแลกเปลี่ยนคลิปลามก อาจารย์สามารถนำไปสู่ปัญหาการเกิดอาชญากรรมคอมพิวเตอร์ในระดับน้อยที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ Thongkambunjong W. et al.<sup>9</sup> ซึ่งศึกษาปัจจัยเชิงเหตุและผลของพฤติกรรมติดอินเทอร์เน็ตของนักเรียนมัธยมศึกษา ในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่าพฤติกรรมติดเกมออนไลน์ได้รับอิทธิพลทางลบโดยตรงจากการควบคุมตน การเห็นคุณค่าในตนเอง และอิทธิพลของเพื่อนในการใช้อินเทอร์เน็ตอย่างเหมาะสม และพฤติกรรมติดเกมออนไลน์ได้รับอิทธิพลทางบวกโดยตรงจากการควบคุมอินเทอร์เน็ตในครอบครัวและความเหงาและการศึกษาของ Junghyun Kim et al.<sup>10</sup> พบว่าบุคคลที่เหงาหรือไม่มีทักษะทางสังคมที่ดีอาจมีพฤติกรรมในการใช้อินเทอร์เน็ตไปในทางที่รุนแรงซึ่งส่งผลเสียต่อชีวิต (เช่น ทำร้ายคนอื่น หรือก่อวินาศกรรมที่สำคัญๆ ในที่ทำงานหรือโรงเรียน) แทนที่จะแก้ปัญหาเดิมของเค้าให้หมดไป ทางด้านพฤติกรรมเกี่ยวกับการใช้อินเทอร์เน็ตของนักเรียนพบว่าส่วนใหญ่มีระดับพฤติกรรมเกี่ยวกับการใช้อินเทอร์เน็ตอยู่ในระดับพอใช้ ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ Turnbull N. et al.<sup>11</sup> ซึ่งพบว่านักศึกษาในระดับมหาวิทยาลัยในกลุ่มประเทศอาเซียน 8 ประเทศ มีพฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตที่ส่งผลต่อสุขภาพในด้านการนอนตื่นสาย และการอดอาหารเข้า ซึ่งสามารถระบุได้ว่าพฤติกรรมใช้อินเทอร์เน็ตของนักเรียนจะมีผลต่อการมี

ระบบสุขภาพที่ดี ด้านการปฏิบัติตัวในการใช้อินเทอร์เน็ตที่ส่งผลต่อความสัมพันธ์ในครอบครัวของนักเรียนพบว่านักเรียนส่วนใหญ่มีระดับการปฏิบัติตัวในการใช้อินเทอร์เน็ตในระดับพอใช้ ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ Rebecca Nowland et al.<sup>12</sup> ซึ่งศึกษาผลกระทบจากการใช้อินเทอร์เน็ตในรูปแบบต่างๆ พบว่า การใช้อินเทอร์เน็ตมีความสัมพันธ์แบบสองทิศทางและแบบไดนามิก ระหว่างการใช้เพื่อบรรเทาความเหงาและการใช้งานอินเทอร์เน็ตเพื่อทางสังคม เมื่ออินเทอร์เน็ตถูกใช้เป็นเส้นทางเพื่อเสริมสร้างความสัมพันธ์ที่มีอยู่และสร้างความสัมพันธ์ทางสังคมใหม่ๆ อินเทอร์เน็ตเป็นเครื่องมือที่มีประโยชน์ในการลดความเหงา แต่เมื่อใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อหลบหนีโลก และทางสังคม หรือเพื่อถอนตัวออกจากอาการเจ็บปวดทางสังคมผลของการปฏิสัมพันธ์ความรู้สึกของความเหงาจะเพิ่มขึ้นตามระยะเวลาการใช้อินเทอร์เน็ต ส่วนทางด้านผลกระทบในการใช้อินเทอร์เน็ตที่ส่งผลต่อความสัมพันธ์ในครอบครัวของนักเรียนพบว่ามีความสัมพันธ์ในการใช้อินเทอร์เน็ตที่ส่งผลต่อความสัมพันธ์ในครอบครัวอยู่ในระดับปานกลาง สอดคล้องกับผลการศึกษาของ จิตติภัทร ประสิทธิ์พร<sup>13</sup> ได้ศึกษาถึง สัมพันธภาพในครอบครัว พบว่า สัมพันธภาพในครอบครัวประกอบด้วย 4 ประเด็นหลักในการใช้เวลาในการทำกิจกรรมร่วมกันของสมาชิกในครอบครัวการพูดคุยปรึกษาหารือและตัดสินใจในเรื่องสำคัญต่างๆ การแสดงออกซึ่งความรักความเอื้ออาทรต่อกันทั้งทางกายวาจาใจและการปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่ที่เหมาะสมของสมาชิกในครอบครัวโดยเห็นได้จากข้อที่มีผลกระทบมากที่สุด คือ ทำให้ติดการใช้อินเทอร์เน็ตตลอดเวลาจนไม่สนใจคนในครอบครัว ดังนั้นผู้ปกครองควรดูแลอย่าง

## วารสารทันตภิบาล ปีที่ 29 ฉบับที่ 2 กรกฎาคม – ธันวาคม 2561

ใกล้ชิดในการใช้อินเทอร์เน็ตของนักเรียน เพื่อลดผลกระทบในการใช้อินเทอร์เน็ตไม่ให้เกิดผลเสียต่อความสัมพันธ์ในครอบครัวและพบว่ามี 3 ปัจจัยที่สามารถพยากรณ์ที่มีผลต่อความสัมพันธ์ในครอบครัวของนักเรียน คือ การใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อความบันเทิง ตัวเองมีอิทธิพลในการตัดสินใจใช้อินเทอร์เน็ต และการปฏิบัติตัวในการใช้อินเทอร์เน็ต จะเห็นได้ว่าปัจจัยเหล่านี้เกิดจากการพฤติกรรมของนักเรียนเอง จากการผลการศึกษาที่ว่า ตัวนักเรียนเองมีอิทธิพลในการตัดสินใจใช้อินเทอร์เน็ต แสดงว่านักเรียนใช้อินเทอร์เน็ตโดยไม่สนใจคนอื่น ดังนั้นผู้ปกครองควรให้ความดูแลอย่างใกล้ชิดในการเล่นอินเทอร์เน็ตของนักเรียนเพื่อให้เด็กนักเรียนใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อความบันเทิงน้อยลง และปฏิบัติตัวในการใช้อินเทอร์เน็ตไปในทางที่เหมาะสม

### ข้อเสนอแนะ

#### ข้อเสนอแนะจากผลการศึกษา

ผลการศึกษาทั้ง 4 ประเด็นพบว่ามีข้อมูลบางอย่างที่ควรจะมีการนำไปปรับปรุงเพื่อแก้ไขปัญหาด้านผลกระทบในการใช้อินเทอร์เน็ตที่ส่งผลต่อความสัมพันธ์ในครอบครัว ดังนี้

1) ด้านความรู้เกี่ยวกับการใช้อินเทอร์เน็ตนักเรียนมีความรู้ในระดับปานกลางและยังมีข้อคำถามที่นักเรียนยังมีความรู้ไม่ถูกต้องในด้านการแลกเปลี่ยนคลิปลามกอนาจา สามารถนำไปสู่การเกิดอาชญากรรมคอมพิวเตอร์ ดังนั้นจึงควรส่งเสริมให้ความรู้ในเรื่องของความปลอดภัย และอันตรายจากการให้ข้อมูลที่เสี่ยงต่อพฤติกรรมทางเพศที่ไม่เหมาะสมในช่องทางของการใช้อินเทอร์เน็ตให้มากขึ้น มีการแนะนำการใช้

อินเทอร์เน็ตที่เหมาะสม เพื่อให้เด็กนักเรียนซึ่งเป็นวัยรุ่นที่มีความอยากรู้อยากทดลองสิ่งใหม่ๆ ได้รับรู้ถึงสาเหตุและผลกระทบที่ตามมาเพื่อจะได้หาวิธีป้องกันและแก้ไขต่อไป

2) ด้านพฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตนักเรียนยังปฏิบัติอยู่ในระดับพอใช้ มีข้อที่มีการปฏิบัติบ่อนที่สุดคือ อดข้าวเพื่อนำเงินมาใช้ในการเล่นอินเทอร์เน็ตและนักเรียนมีการแสดงความก้าวร้าวต่อเพื่อนและคนในครอบครัวเมื่อมีคนห้ามไม่ให้ใช้อินเทอร์เน็ต ดังนั้นควรมีการให้ความรู้ด้านสุขภาพกับนักเรียนในด้านผลกระทบต่อสุขภาพด้านต่างๆ ทั้งด้านร่างกายและด้านจิตใจ

### ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1) ควรศึกษาปัจจัยด้านอื่นๆ เพิ่มเติมเพื่อทราบปัจจัยที่ส่งผลต่อความสัมพันธ์ในครอบครัวได้อย่างละเอียดยิ่งขึ้นเช่นปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน สภาพแวดล้อมในสถานที่นักเรียนพักอาศัย

2) ควรมีการศึกษารูปแบบของการให้สุขศึกษาเพื่อปรับเปลี่ยนการปฏิบัติตัวในการใช้อินเทอร์เน็ตให้ถูกต้องและเหมาะสม

3) ควรวิจัยเพื่อหาแนวทางในการใช้อินเทอร์เน็ตที่ถูกต้อง เช่นเพื่อการพัฒนาการเรียนการสอน การพัฒนาสื่อการสอนด้านสุขภาพ เพื่อช่วยให้เด็กและเยาวชนสามารถใช้อินเทอร์เน็ตได้อย่างเหมาะสม เพื่อป้องกันการเกิดปัญหาทางพฤติกรรม อีกทั้งยังเป็นการส่งเสริมในการเพิ่มทักษะที่สำคัญให้แก่เด็กนักเรียนได้ด้วย

### กิตติกรรมประกาศ

ผู้วิจัยขอขอบคุณ กลุ่มตัวอย่างนักเรียนในเขตอำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคามที่ให้ความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลอย่างดี

## บรรณานุกรม

1. ไพสิฐ จิรรัตนโสภา. **ปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการติดอินเทอร์เน็ตของนักศึกษาวิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธรจังหวัดยะลา**;2554.
2. สำนักงานสถิติแห่งชาติ. **สำรวจการมี การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร พ.ศ. 2555.** ปีที่พิมพ์, 2556.
3. บุญหา ชัยสุวรรณ และพรพรรณ ประจักษ์เนตร. **พฤติกรรมการใช้สื่อใหม่ของวัยรุ่น อายุระหว่าง10-19 ปี.วารสารการสื่อสารและการจัดการ**;2559.
4. สำนักงานสถิติแห่งชาติ. **ตารางข้อมูลสถิติจากการสำมะโน/สำรวจ/รายงานสถิติจังหวัด/สำรวจพิเศษ พ.ศ. 2560.**ปีที่พิมพ์;2560.
5. อรุณ จิรวัฒน์กุล.**ชีวิสถิติ.** ขอนแก่น: โรงพิมพ์คลังนาธรรมชาติ;2553.
6. จิราพร ชมพิกุล และคณะ. **สัมพันธภาพในครอบครัวไทย.สถาบันพัฒนาการสาธารณสุขอาเซี่ยนมหาวิทยาลัยมหิดล.** ห้างหุ้นส่วนจำกัดแทนทองชินวัฒน์การพิมพ์;2552.
7. นิภาวัลย์ สมบัติมี. **ความสัมพันธ์ของปัจจัยความรู้ ทักษะ และ การปฏิบัติตนเกี่ยวกับผลกระทบของอินเทอร์เน็ตต่อสุขภาพ ของนิสิตกลุ่มสาขาวิทยาศาสตร์สุขภาพ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม**;2557.
8. สมชาย วรภิเษมสกุล.**ระเบียบวิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์**;2553.
9. Thongkambunjong, W., ChooChom, O., Intasuwan, P., &Supparerkchaisakul, N. Causal factors and effect of internet dependency behavior of high school students in Bangkok Metropolis. **Journal of Behavioral Science** 2011;17(2).
10. Kim, J., LaRose, R., &Peng, W. Loneliness as the cause and the effect of problematic Internet use: The relationship between Internet use and psychological well-being. **CyberPsychology&Behavio** 2009;12(4):451-455.
11. Niruwan Turnbull, Karl Peltzer, SupaPengpid, Wah Yun Low, Thang Nguyen Huu, Erna Rochmawati, HlaHla Win9. (2018) Pathological Internet Use and Psychosocial Risk Factors among ASEAN University Students. **Iranian Journal of Psychiatry and Behavioral Sciences** 2018;12(4).
12. Nowland, R., Necka, E. A., &Cacioppo, J. T. Loneliness and Social Internet Use: Pathways to Reconnection in a Digital World?. **Perspectives on Psychological Science**, 1745691617713052;2017.
13. จิตติภัทร ประสิทธิ์พร. **กินกอดกล่อมเกลาและห้องสมุดบ้าน.** [ออนไลน์] [อ้างเมื่อวันที่ 21 สิงหาคม 2560].จาก <http://gotoknow.org/blog/thitipa-prasitporn>.